

Ebubekir Sifil - Milli Gazete

Müslümanların oluşmaya başlayan tatil kültürü, özellikle de 5 yıldızlı otellerde tatil yapma konusunda kafam karışık.

1. 5 yıldızlı otellerde tatil yapmak hakkında haram, mekruh vb. bir hüküm verilebilir mi? Yoksa helalden istifade olduğu için iyi bir şey denebilir mi? Varsa mahsurları nelerdir?

2. Mahsurları var dersek, müslümanlar eğlenmek ve dinlenmek için ne yapmalı? Özellikle bayanlar da yüzme nimetinden istifade etmek istiyorlar.

Cevap

Modern zamanların müslümanların gündemine soktuğu olgulardan birisi tatil. Problemin iki boyutu var:

A. "Müslümanlar tatil yapmaz; İslam'da tatil yapmak yoktur" deyip işin içinden çıkmak ilk anda çözüm gibi görünebilir. Ancak bu, önemli bir gerçeğe gözümüzü yummak anlamına gelir. Kim ne derse desin "tatil", modern şehir hayatının temposu, stresi içinde kaçınılmaz olarak yorulan bedenin, zihnin ve ruhun dinlendirilmesi için iyi bir fırsattır. Çalışma hayatının, büyük şehirlerin karmaşa, gürültü ve koşturmacasının müslümanlar üzerinde hiç olumsuz etki bırakmadığını kim iddia edebilir?

B. Yukarıda söylenenler doğru. Ama bir doğru daha var: Modernite, müslümanca yaşamının önündeki en büyük handikaplardan biri, hatta en önemlisi. Bu söylediğim, evet, modernitenin İslamî hükümlere riayeti zorlaştıran fizik şartlarını ihtiva ediyor. Ramazan'da mesai saatlerinin iftara yetişmeyi imkânsız kılması, Cuma namazının mesai saatlerine denk geldiği için kılınamaması ya da tesettüre riayeti engelleyen uygulamalar... Bütün bunlar İslamî hükümlerle hayat arasındaki engeller. Ama bence işin esas önemli yanı "görünmeyen" boyutta ortaya çıkıyor: Zihniyet dönüşümü. Müslüman, İslam'ın ideal ölçülerde yaşanmasını engelleyen modern durumla mücadele etmesi gerekirken, modernitenin gereklerini ve taleplerini yerine getirmek suretiyle önce "zihniyet olarak"; modernleşmekte, modern durumun

devamını mümkün kılan çarkın dişlilerinden birisi haline gelmekte, İslamî taleplerini, hassasiyetlerini, heyecanlarını yitirmektedir. "Zihniyet dönüşümü" dediğim durum bu.

İşte "tatil" olgusu da tam bu noktada "zihniyet dönüşümü"ne hizmet eden unsurlardan birisi olarak karşımıza çıkıyor. Müslüman, modern hayatın içinde, onu var kılan unsurlardan birisi olarak işlev görüyor: Çalışıyor, üretiyor ve yoruluyor; bunun tabii sonucu olarak da modern hayattaki yerini daha etkin ve işlevsel biçimde doldurabilmek için enerji depolama ihtiyacını gidermek üzere "tatil" mekanizmasından geçerek yenilenmek zonurda kalıyor.

Bu bir "sarmal"dır ve bundan kurtulmak zorundayız. Elbette nihai çözüm olmamakla birlikte, "tatil" meselesi bağlamında şunları söyleyebiliriz:

1. Tatil için -çoğu kimsenin zaten yapmakta olduğu üzere- insanlardan, çevremizden kaçmak yerine, tatil kavramına bir "sıla-i rahim" muhtevası yüklemek. Tatili "kaçamak" olmaktan çıkarıp, bir ma'rufu işleme vesilesi haline dönüştürebiliriz.

2. Sıla-i rahim yapacak adresi olmayanlar varsa eğer, onlar tatili "kamp" anlayışı içinde yapılabilirler. Grup halinde gidilebilecek uygun mekânlarda meşru sınırlara riayet edilerek hem dinlenilebilir, hem de uygun sportif faaliyetler, sohbetler, gezi ve bilgilenme amaçlı organizasyonlar yapılabilir.

3. Tatili temelde "eğlenme" amaçlı bir faaliyet olarak değil, "dinlenme" amaçlı bir faaliyet olarak tasarlamak ve mekân seçimini ve faaliyetleri buna göre tesbit etmek.

4. Tatil, yapısı gereği "harcama" ölçülerinin aşıldığı, israf olgusunun devreye girdiği bir faaliyet. Bu noktaya da dikkat etmek, 5 yıldızlı otellerde eğlenerek Allah Teala'nın rızasına ulaşmanın, "ma'ruf" sınırlarını aşmadan eğlenmenin mümkün olup olmadığını iyi düşünmek gerekir.

5. "Tatil"in bize ait olmayan bir faaliyet olduğunu unutmamalı. "Ötekiler" nasıl tatil yapıyorsa, aynısını, sadece "İslamî motifler" katarak tekrarlamak yaptığımız işi İslamî kılmaz. Yani birileri şarkılı-türkülü tatil programları tertip ediyorsa bizim de aynı tarz müzikler üzerine İslamî motifler taşıyan sözler yazılmak suretiyle "uyarlanmış" ezgiler eşliğinde tatil yapmamız çözüm müdür, iyi düşünmek lazım. (Esasen bu "İslamî müzik" meselesini müstakil olarak ele almak şart!) Haremlik-selamlığa riayet edilerek de olsa denize girerken meşru sınırlara olması gereken ölçüde riayet ettiğimizi içimiz rahat olarak söyleyebiliyor muyuz, bir kere daha sorgulamak lazım.

Sonuç olarak, tatil meselesi hakkında şunu söyleyebiliriz: Haram-helal sınırlarının aşılmadığı tatil faaliyetlerinin "mübah" olduğunu söylemek mümkündür. Hatta kişiden kişiye değişecek şekilde -ve elbette yine meşru sınırları aşmamak kaydıyla- tatilin kendilerin için "vacip" kategorisine girdiği insanlar da olabilir. Sağlık amaçlı tatiller böyledir mesela.

Ama haram-helal hudutlarının aşıldığı, haremlik-selamlık hassasiyetinin kaybolduğu,

Tatilin adresi???

Yazar Ali Kara

Pazar, 12 Nisan 2009 13:32 - Son Güncelleme Pazar, 12 Nisan 2009 16:10

"başkalarına benzeme"/"başkaları gibi hissetme" durumunun ortaya çıktığı, israfa dayalı tatil faaliyetlerinin haram olduğunu söylemek mümkündür.

Vallahu a'lem.

EDİTÖR:

Bizlerde her şeyin en iyisini elde etme kullanma ve sahip olma tutkusu var, ama kulluk hususunda hiç te öyle değil..."Allah affeder" mantığıyla gevşeklik var. Yorulduğu için tatil hakkı olduğunu iddia eden kardeşler, size kesin bir adres vereyim: Mahmud Efendi hazretlerine k.s., hoca olan bir müridi demiş ki; "Efendim çok yoruluyorsunuz, biraz istirahat etseniz, dinlenseniz.."

O Allah dostu: "Kabirde dinleniriz." diye cevap vermiştir. İşte müslümanın tatil yeri Cennet bahçesi olan kabri..... Oraya hazırmıyız. Bilet aldık mı? Eşyalarımızı hazırladık mı?